

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **T. V.**, proti žalovanému: **městys Frymburk**, se sídlem Frymburk 78, Frymburk, zast. JUDr. Ladislavem Dusilem, advokátem se sídlem náměstí Přemysla Otakara II. 123/36, České Budějovice, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 5. 2023, č. j. 61 A 9/2023-22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalobci **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“). Tímto rozsudkem krajský soud rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti stěžovatele spočívající v tom, že plně nevyhověl žalobcově žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 12. 2022 (dále jen „informační zákon“).

[2] Žádostí ze dne 12. 12. 2022 žalobce požadoval po stěžovateli poskytnutí informací souvisejících s celkem 22 vyjmenovanými fakturami, které společnost STAVTRIO s. r. o. vystavila stěžovateli za provedené stavební práce (parkovací stání u č. p. 77 – Frymburk), stavební úpravy (ve sportovním areálu Frymburk a u objektů údržby – technických služeb – městyse Frymburk) a rovněž za dodávku a montáž nábytku (kabiny sportovního areálu Frymburk).

[3] Na uvedenou žádost reagoval stěžovatel přípisem ze dne 2. 1. 2023, č. j. UMF-0001/2023, kterým žalobci poskytl požadované kopie účetních dokladů – faktur vystavených jmenovanou společností jakožto dodavatelem a současně žalobci poskytl další

informace k daným stavebním zakázkám. S tímto vyřízením žádosti o informace nebyl žalobce spokojen. Žalobce se domníval, že mu stěžovatel poskytl jen část požadovaných informací, a proto proti jeho postupu podal stížnost [§ 16a odst. 1 písm. b) informačního zákona]. Stěžovatel tuto stížnost ze dne 4. 1. 2023 předložil nadřízenému orgánu, který o ni nerozhodl. Po bezvýsledném vyčerpání tohoto prostředku ochrany se tudíž žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalobou ze dne 3. 3. 2023, kterou podal u krajského soudu.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[4] Krajský soud žalobu v části, v níž se žalobce domáhal poskytnutí konkrétních (zbývajících) informací a jejich zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, odmítl (výrok I.), a to pro nesplnění podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Krajský soud vyšel z toho, že v rámci podané nečinnostní žaloby nelze stěžovateli uložit poskytnutí konkrétních informací, nýbrž je třeba posoudit, zda stěžovatel vyčerpал celý předmět žádosti; tzn., zda přípis stěžovatele ze dne 2. 1. 2023, včetně příloh, opravdu obsahoval všechny požadované informace. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatelem poskytnuté podklady i přes svou obsáhlost nezahrnovaly některé informace požadované žalobcem.

[6] Konkrétně se jednalo o informace týkající se převzetí zakázek a dalších souvisejících věcí – předložení dodacích listů, předávacích protokolů atd. Dle krajského soudu z odpovědi stěžovatele ze dne 2. 1. 2023 neplyne, kdo a kdy zakázky přebíral. Stěžovatel k tomu pouze souhrnně uvedl: *„Přebíráno osobně, jednotlivé práce podle denních záznamů jsou evidovány ve stavebním deníku až od 7. 8. 2019 (viz kopie, které jsou součástí této informace).“* Z kopie části stavebního deníku obsažené ve spisu ovšem žalobcem požadované údaje týkající se převzetí zakázek neplynou. Není z nich dokonce zřejmé ani to, které konkrétní stavby (zakázky) se tyto části stavebního deníku mají týkat. K požadovaným kopiím rozhodnutí zastupitelstva pak stěžovatel poskytl žalobci zápisy ze zasedání zastupitelstva ze dne 13. 12. 2017, dne 21. 3. 2018 a dne 17. 12. 2018, k nimž konstatoval: *„Zastupitelstvo městyse schvaluje každý rok rozpočet, přičemž v roce 2018 – 2019 byla schválena částka na rekonstrukci technických služeb (součástí této písemnosti jsou rozpočty městyse a anonymizovaný zápis z příslušného zasedání z důvodu ochrany osobních údajů).“* Tato odpověď stěžovatele se však míjí s tím, co žalobce požadoval, tj. zápisy ze zasedání, na nichž zastupitelstvo schvalovalo konkrétní zakázky od společnosti STAVTRIO s. r. o. (a nikoli tedy pouze schválení rozpočtových prostředků k nim). Jen zápis ze zasedání zastupitelstva ze dne 21. 3. 2018 obsahuje mimo jiné usnesení č. 34/2018 a č. 36/2018, jimiž zastupitelstvo schválilo uzavření smlouvy se společností STAVTRIO s. r. o. k akcím s názvem *„Výměna balkonů v bytových domech č. p. 138 a 139“* a *„Rekonstrukce zázemí tribuny fotbalového stadionu“*; to podle krajského soudu zcela jednoznačně nevyčerpává rozsah žalobcem požadovaných informací, a povinnosti stěžovatele tak bylo o zbytku žádosti žalobce rozhodnout.

[7] Jednoduše řečeno, krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel jako povinný subjekt podané žádosti o informace zčásti nevyhověl, a proto měl povinnost vydat rozhodnutí o odmítnutí této části žádosti v souladu s § 15 odst. 1 informačního zákona. To se nestalo. Krajský soud tedy shledal žalobu z části důvodnou a stěžovateli v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil povinnost vydat rozhodnutí o žalobcově žádosti o poskytnutí informací ze dne 12. 12. 2022, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne právní moci rozsudku (výrok II.).

pokračování

[8] Dále krajský soud rozhodl, že stěžovatel je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2 000 Kč představovanou zaplaceným soudním poplatkem (výrok III.) a že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).

3. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[9] V kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu stěžovatel namítl, že přípisem ze dne 2. 1. 2023 žalobci (poté, co uhradil částku 630 Kč za vyhledání) poskytl informaci, která obsahovala rozepsané jednotlivé body a k nim příslušné elektronické kopie všech dostupných dokumentů. Na základě toho stěžovatel dovozuje, že dostal svým povinností podle informačního zákona, a proto považuje napadený rozsudek za nezákonný.

[10] Na žádost žalobce stěžovatel nejenže reagoval, ale poskytl mu úplné informace v souladu se zákonem, a nebylo tak nutné postupovat jiným způsobem. Stěžovatel žalobci poskytl veškeré jemu dostupné informace, které náročně dohledal, a žádnými jinými informacemi v souvislosti s podanou žádostí nedisponuje. Dle jeho názoru tak není třeba vydávat rozhodnutí, jak vyžaduje krajský soud ve svém rozsudku. Jeho výrok II. nadto považuje stěžovatel „za neurčitý, nepřezkoumatelný a s ohledem na celkové rozhodnutí soudu nelogický a v rozporu s výrokem I. rozsudku“.

[11] Stěžovatel dále poukazoval na zneužití práva ze strany žalobce – ten stěžovatele záměrně zatěžuje množstvím podaných žádostí o informace (celkem 39), a to s cílem paralyzovat stěžovatele a vytvořit tlak na starostu městyse Frymburk za účelem získání prospěchu v souvislosti s výstavbou velkého developerského projektu (Green Field Frymburk). Stěžovatel též uvedl, že svůj majetek opravuje a zhodnocuje dle každoročně schvalovaného rozpočtu, přičemž nebylo zjištěno, že by s veřejnými financemi nakládal ne hospodárně. Každá faktura prochází kontrolou, je stvrzena podpisy správce rozpočtu, účetní městyse a příkazce operace; tyto osoby mezi sebou komunikují a vzájemně si předávají informace, zda bylo dílo vykonáno bez vad, nedodělků, kdo byl u osobního předání apod. Dle stěžovatele docházelo k osobnímu a ústnímu přebírání provedených prací a od 7. 8. 2019 byl využit stavební deník, v němž jsou uvedeny záznamy o předávání. Tvrzení, že žadateli nebyly poskytnuty požadované informace, proto považuje stěžovatel za mylné a rozporné se spisovým materiálem. Stěžovatel zopakoval, že žalobci zaslal úplnou informaci, takže jeho žádosti zcela vyhověl – a to, že s poskytnutou informací není žalobce spokojen, nic nemění na skutečnosti, že stěžovatel svým povinností podle zákona dostal. To platí i pro případ zápisů ze zasedání zastupitelstva, na nichž byly schváleny konkrétní zakázky pro společnost STAVTRIO s. r. o. (viz usnesení č. 34/2018 a č. 36/2018); není totiž jiných zápisů zastupitelstva týkajících se zakázek této společnosti uvedených v žádosti žalobce.

[12] V závěru stěžovatel znovu upozornil na problém zneužití práva při poskytování informací žalobci, jemuž by měl v souladu s výrokem III. rozsudku krajského soudu uhradit náhradu nákladů řízení. S tím se stěžovatel neztotožňuje, neboť žalobce v žádném případě neměl ve věci plný úspěch – i v tomto ohledu má tedy napadený rozsudek za nezákonný. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu v plném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na existenci směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu schválenou zastupitelstvem městysu Frymburk s účinností od 14. 12. 2017, jež odpovědným osobám ukládá povinnost vést veškerou komunikaci písemnou formou. Podle žalobce tak stěžovatel záměrně zamlčuje informace, které v souladu s uvedenou směrnicí nutně musí mít. K možnému zneužívání práva v důsledku množství podaných žádostí o informace uvedl žalobce, že významnou část těchto žádostí musel podat opakovaně, případně jako upřesnění předchozí žádosti, jejímuž vyřízení se stěžovatel vyhnul. V jiných případech se stěžovatel naopak snažil žalobce zahltit velkým množstvím irelevantních informací s cílem „ztížit rozklíčování informací“. V případě této konkrétní žádosti jde dle žalobce o získání listin, které po zveřejnění pomohou veřejnosti rozkrýt podhoubí činnosti stěžovatele a jeho starosty, stejně jako se to podařilo v jiných případech. V závěru žalobce připustil, že podal i několik správních žalob, avšak nikoli jako obtěžování stěžovatele, ale jako přímý důsledek jeho nečinnosti a neochoty poskytnout informace.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s povinností vydat rozhodnutí, kterou mu uložil krajský soud výrokem II. napadeného rozsudku; právě vůči němu směřuje významná část argumentace kasační stížnosti. Vedle toho ovšem stěžovatel také napadá výrok I., který považuje za rozporný s výrokem II., a vůbec celkově zpochybňuje přezkoumatelnost rozsudku krajského soudu.

4.1 . K (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsudek krajského soudu je dle jeho názoru plně přezkoumatelný. Jde o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje, aby ho přezkoumal (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[18] Nejvyšší správní soud v tomto případě žádnou objektivní překážku, která by bránila věcnému přezkumu napadeného rozsudku, neshledal. Nic na tom nemění ani stěžovatelem namítaná vnitřní rozpornost výroků I. a II. Krajský soud výrokem I. odmítl část žaloby, v níž se žalobce domáhal poskytnutí konkrétních informací, včetně způsobu jejich dalšího

pokračování

zveřejnění; to totiž v rámci nečinnosti žaloby není možné. Smyslem nečinnostní žaloby je donutit správní orgán k tomu, aby byl ve stanovené lhůtě činný. V žádném případě nelze zavázat správní orgán k vydání rozhodnutí určitého obsahu, tedy k tomu, jak konkrétně má být činný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, č. j. 7 Afs 33/2003-80, č. 456/2005 Sb. NSS). Tomuto požadavku krajský soud dostal svým následným výrokem II.; v něm stěžovateli uložil povinnost rozhodnout o žalobcově žádosti, aniž předjímal, jaké konkrétní rozhodnutí má vydat – byť v daném případě je výsledná situace poněkud specifická tím, jak je nastavena koncepce informačního zákona.

[19] Tato koncepce vychází zjednodušeně z toho, že povinný subjekt žádosti vyhoví a informace žadateli poskytne; v opačném případě pak podle § 15 odst. 1 informačního zákona platí následující: „*Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen z části nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*“ Odložit žádost lze např. z důvodu nedostatku údajů o žadateli nebo proto, že požadované informace se nevztahují k působnosti povinného subjektu anebo proto, že žadatel nezaplatil požadovanou úhradu [v podrobnostech srov. § 14 odst. 5 písm. a) a c) a § 17 odst. 5 informačního zákona].

[20] To znamená, že neshledal-li stěžovatel důvody k odložení žádosti, tak jako v případě žalobce, bylo jeho povinností této žádosti buď vyhovět, anebo vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Toto rozhodnutí stěžovatel nevydal s tvrzením, že žádosti zcela vyhověl. Krajský soud naopak dospěl k závěru, že žádosti stěžovatel vyhověl jen zčásti, a proto stěžovateli uložil povinnost vydat rozhodnutí – z povahy věci přitom půjde právě o rozhodnutí o odmítnutí zbytku žádosti, tj. ve vztahu k těm informacím, které žalobci neposkytl. Tato povinnost plynoucí z výroku II. rozsudku krajského soudu přitom není v rozporu s jeho výrokem I.; naopak oba tyto výroky rozsudku na sebe logicky navazují a jsou souladné s pojetím a smyslem žaloby na ochranu proti nečinnosti, který byl popsán výše a který krajský soud respektoval. V této souvislosti je vhodné poukázat též na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS, který v bodě [57] uzavřel:

„Jednotlivec se tak stížností dle § 16a odst. 1 písm. b) či c) informačního zákona může domáhat vyřízení celého obsahu žádosti o informace. Bezvýsledným vyčerpáním prostředků ochrany proti nečinnosti (nedojde k rozhodnutí ve věci samé – odmítnutí či odložení žádosti, případně její části, či poskytnutí informace – tedy vyřízení celého obsahu žádosti) budou splněny podmínky pro podání žaloby dle § 79 s. ř. s. Žalobce se v řízení před soudem může domáhat vydání rozhodnutí ve věci (obdobně jako v řízení před správním orgánem). Shledá-li soud žalobu důvodnou, nařídí povinnému subjektu, aby o žádosti rozhodl. Řízení před soudem bude probíhat v přednostním režimu dle § 56 odst. 3 s. ř. s. Vůči případnému negativnímu rozhodnutí o žádosti (rozhodnutí o odmítnutí žádosti) lze následně brojit odvoláním dle § 16 informačního zákona a následně i žalobou dle § 65 s. ř. s. Soud pak může v navazujícím řízení využít § 16 odst. 4 informačního zákona a přikázat informaci poskytnout (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35, ve věci procesního ping-pongu)“; pozn. důraz přidán NSS.

[21] Shodně s citovanými závěry rozšířeného senátu NSS postupoval v nyní souzené věci i krajský soud – jasně vysvětlil, proč podanou nečinnostní žalobu v části odmítl (výrok I.), což není nikterak v rozporu s tím, že následně nařídil stěžovateli jako povinnému subjektu,

aby o žalobcově žádosti rozhodl (výrok II.), a to ve vztahu k té části žádosti, které nevyhověl, což jednoznačně vyplývá z odůvodnění rozsudku, v němž se krajský soud srozumitelně, logicky a dostatečně vypořádal s podstatou žaloby. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku tedy není důvodná.

4.2 . K nečinnosti stěžovatele a jeho povinnosti vydat rozhodnutí

[22] Důvodná není ani kasační námitka týkající se samotné podstaty věci, kterou je nečinnost stěžovatele daná tím, že jako povinný subjekt nevyhověl celému obsahu žádosti o informace, aniž současně vydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1 informačního zákona.

[23] Jak již bylo uvedeno shora právě s odkazem na § 15 odst. 1 informačního zákona, pokud povinný subjekt žádosti nevyhoví zcela nebo zčásti, musí vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti nebo její části – ledaže by byl dán některý z důvodů pro odložení žádosti. Tak tomu v případě žalobce nebylo. Proto pokud stěžovatel žalobci neposkytl vše, co požadoval, byl povinen ve vztahu ke zbývajícím (neposkytnutým) informacím rozhodnout o částečném odmítnutí žádosti. Jedná se o správní rozhodnutí se všemi náležitostmi (výrok, odůvodnění, poučení), přičemž povinnost vydat toto rozhodnutí pramení právě z toho, že stěžovatel neposkytl všechny informace, které žalobce požadoval. Vůči tomu se stěžovatel setrvalě brání tvrzením, že žalobci poskytl všechno, co měl k dispozici s tím, že žádné další informace nemá, resp. neexistují. Toto tvrzení stěžovatele však krajský soud a nyní ani Nejvyšší správní soud nikterak nevyvrací – byť o něm lze mít jisté pochybnosti mimo jiné i s ohledem na obsah vyjádření žalobce ke kasační stížnosti (viz výše).

[24] Podstatné je to, že pokud stěžovatel některé z informací neposkytl, protože jde o informace neexistující, byl povinen o tom vydat rozhodnutí. Tato povinnost je jasně daná informačním zákonem (§ 15 odst. 1) a je taktéž potvrzena konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu – srov. např. rozsudek ze dne 2. 7. 2020, č. j. 7 As 80/2020-32, body [16] a [17]:

„Postupem povinných subjektů v případě neexistence požadované informace se Nejvyšší správní soud již mnohokrát zabýval. Z konstantní judikatury vyplývá, že neexistence požadované informace představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30, ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-43, ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56). Např. v posledně uvedeném rozsudku kasační soud vyslovil, že „poskytnutí informace lze odmítnout nejen z důvodů právních, jež jsou taxativně vyjmenovány v § 7 - § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, nýbrž i z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informace přitom bude právě situace, kdy povinný subjekt požadovanou informací nemá“...

Z uvedeného tedy plyne, že pokud se žádost podaná podle informačního zákona týká neexistujících informací, je nutné ji odmítnout. Tento postup přitom nelze vnímat jako výraz přepjatého formalismu, jak uvedl soud v napadeném rozsudku. Postup prosazovaný stěžovatelem (tj. odmítnutí žádosti v částech, v nichž informace nebyla poskytnuta) otvírá cestu k meritornímu přezkumu postupu povinného subjektu soudem. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 11. 2018,

pokračování

č. j. 5 As 18/2017-40, vůči případnému negativnímu rozhodnutí o žádosti (rozhodnutí o odmítnutí žádosti) lze následně brojit odvoláním dle § 16 informačního zákona a následně i žalobou dle § 65 s. ř. s.“; pozn. důraz přidán NSS.

[25] Nejvyšší správní soud v této stěžejní otázce celé věci zcela souhlasí s krajským soudem, který odmítl postup stěžovatele, jež v rozporu s informačním zákonem a výše uvedenou judikaturou NSS nerozhodl o částečném odmítnutí žádosti o informace ze dne 12. 12. 2022, kterou podal žalobce. S ohledem na kasační argumentaci je přitom nutno zdůraznit, že zdejšímu soudu stěžovatel předložil spisový materiál v elektronické podobě na CD nosiči, z jehož obsahu lze i přes jistou nepřehlednost naprosto bezpečně dovodit to, z čeho vyšel již krajský soud.

[26] Stran informací o předávání zakázek a dalších souvisejících věcí je možné potvrdit, že tyto opravdu žalobci poskytnuty nebyly. A odkazoval-li se stěžovatel na výpisy ze stavebního deníků, který měl být součástí jím popisovaného kontrolního mechanismu, tak ani tyto výpisy žádné relevantní informace a záznamy o předávání zakázek neobsahují. V případě zápisů zastupitelstva pak platí, že předložený spisový materiál rozhodně neobsahuje informace ke všem vyžadovaným fakturám a s nimi souvisejícím stavebním zakázkám od společnosti STAVTRIO s. r. o. – zápisy pokrývají akce jako výměna balkonů a rekonstrukce zázemí fotbalové tribuny, nikoli další akce, jako byly rekonstrukce parkoviště či úprava objektů technických služeb, tj. zjevně nevyčerpávají celý rozsah žádosti o informace, jak správně a v souladu se spisovým materiálem uvedl krajský soud.

[27] Stručně shrnuto – na základě zjištěného skutkového stavu věci bylo namíste a v souladu s informačním zákonem, že krajský soud stěžovateli uložil povinnost rozhodnout o žalobcově žádosti o poskytnutí informací ze dne 12. 12. 2022. Není možné akceptovat, aby povinné subjekty v případech, kdy požadovanými informacemi nedisponují, o této skutečnosti pouze vyrozuměly žadatele, aniž by vydaly rozhodnutí, v němž vždy musí povinný subjekt (zde: stěžovatel) doložit, že se informaci pokusil vyhledat, a zároveň odůvodnit, že jí není povinen disponovat. Proti takovému rozhodnutí se lze následně bránit odvoláním potažmo žalobou ve správním soudnictví.

4.3 . K náhradě nákladů řízení o žalobě

[28] Poslední námitkou napadal stěžovatel výrok III. rozsudku krajského soudu, který se týká jeho povinnosti nahradit náklady řízení žalobci jakožto účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Podle stěžovatele žalobce neměl ve věci plný úspěch, a proto považuje výrok o nákladech řízení za nezákonný. Ani tato námitka není důvodná.

[29] V řízení o nečinnosti žalobě, kterou se žalobce domáhá uložení povinnosti žalovanému rozhodnout o jeho žádosti, je žalobce úspěšný, uloží-li soud žalovanému povinnost rozhodnout alespoň o části této žádosti. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci. Není proto podle Nejvyššího správního soudu pochyb, že žalobce byl plně úspěšný a náleží mu náhrada nákladů řízení v podobě zaplaceného soudního poplatku (2 000 Kč). Je přitom nepodstatné, že žaloba byla v části odmítnuta, neboť úspěch i jen části žaloby je plným úspěchem co do základu nároku, tedy stvrzením, že stěžovatel je skutečně nečinný při vyřizování žádosti žalobce jako celku (k tomu shodně srov. KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 488 s.).

4.4 . Otázka zneužití práva na informace

[30] K opakovaně oběma stranami zmíněné otázce zneužití práva na informace, která se celou kauzou táhne jako červená nit, Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedených nosných důvodů svého rozsudku konstatuje následující. Je evidentní, že nejen nyní souzená věc, ale i další věci, kdy žalobce žádal stěžovatele o poskytnutí informací, rámuji velmi vypjaté vztahy mezi stěžovatelem, resp. jeho starostou a žalobcem. Možným zneužitím práva z jeho strany se však v první řadě musí zabývat stěžovatel jako povinný subjekt, který z toho může vyvodit patřičné procesní důsledky ve věci konkrétní žádosti, případně jemu nadřízený orgán v rámci odvolacího řízení, až poté se touto otázkou mohou v plném rozsahu zabývat správní soudy.

[31] Dlužno ovšem dodat, že o zneužití práva na informace půjde v praxi jen tehdy, kdy k množství podávaných žádostí či rozsahu požadovaných informací přistoupí i jiný aspekt, který bude indikovat zneužití práva. Zákaz zneužití práva je prostředkem *ultima ratio*, a má být proto aplikován ve zcela výjimečných situacích (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 As 370/2019-23 a tam citovanou judikaturu). V opačném případě by totiž byla popřena zásady transparentnosti, jakož i kontrola nakládání s veřejnými prostředky, což nelze akceptovat. Právě právo na informace je totiž velmi významným (a mnohdy jediným) nástrojem veřejné kontroly, která je pilířem fungování demokratické společnosti vůbec.

5. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnosti důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[33] Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, žádné náklady mu však v řízení nevznikly, Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal. Žalobce ostatně ani náhradu žádných nákladů nepožadoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 22. listopadu 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu